

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

סוגיות נבחרות במשפט העבודה הקיבוצי - 62354

תאריך עדכון אחרון 10-08-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: משפטים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): השופט (בדימוס) סטיב אדלר ועו"ד דוד לופו

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: david@adr-law.co.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום א', 14:00 ו-16:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס חוקר לעומק את התחום הייחודי של משפט העבודה הקיבוצי. הקורס יסקור את הסוגיות העיקריות שהתחום מעלה, ויסביר את אופן היישום של החוקים וההלכות השונות על מקרים בולטים שהתעוררו בתחום יחסי העבודה הקיבוציים. יוצגו המורכבויות השונות שמתעוררות בתחום, תוך קיום דיון בכיתה על המצב המשפטי הנוהג ומתן מבט צופה פני עתיד.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס הינה להכיר לעומק את הסוגיות הייחודיות שעולות בתחום משפט העבודה הקיבוצי, באופן שיקנה לסטודנטים כלים להבנת המטריה על כלל המורכבות שהנושא מעלה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

* לזהות ולתאר את כלל הסוגיות הייחודיות שעולות בתחום של משפט העבודה הקיבוצי.

* לפרט את ההלכות השונות המסדירות את יחסי העבודה הקיבוציים.

* לנתח את המצב המשפטי מנקודת מבט ביקורתית, תוך מתן מבט צופה פני עתיד.

* להעריך את המורכבות שיש לאורכם של תהליכים שונים ביחסי העבודה הקיבוציים.

* להסביר את המחלוקות שמתעוררות בין הצדדים ליחסי העבודה הקיבוציים, מנקודות מבטם של הצדדים המעורבים.

* ליישם את ההלכות השונות בתחום משפט העבודה הקיבוצי, באופן אשר לוקח בחשבון את המאפיינים של יחסי העבודה הקיבוציים.

דרישות נוכחות (%) :

נדרשת נוכחות מלאה

שיטת ההוראה בקורס: שיעורים המשלבים הרצאה פרונטלית ודיון בכיתה, אשר מתבסס על הכרת חומרי הקריאה.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מבנה בית הדין לעבודה וסמכויותיו; הצדדים ליחסי עבודה מאורגנים ולסכסוכים קיבוציים; חופש ההתארגנות; סכסוכים בין ארגונים; חופש השביתה וההגבלות עליה; שביתה במפעל חיוני; שביתה לטובת גמלאים והרחבת חירות השביתה; יחידות מיקוח; חובת ההידברות, התייעצות וניהול משא ומתן קיבוצי; יחסי עבודה בעידן האינטרנט.

חומר חובה לקריאה:

מבוא - זכות ההתארגנות כזכות יסוד -
משפט עבודה הקיבוצי בעידן ההי-טק

- *[1] עס"ק (ארצי) 25476-09-12 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - פלאפון תקשורת בע"מ (ניתן ביום 2.1.2013) (להלן: "פסק דין פלאפון").
- [2] בג"צ 4179/13 לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים נ' בית הדין הארצי לעבודה (ניתן ביום 7.2014.7) (להלן: "בג"צ פלאפון").
- *[3] עס"ק 64/09 כוח לעובדים - עמותת סינמטק ירושלים (ניתן ביום 2.7.2009).
- [4] ס"ק 42367-05-15, ס"ק 58428-06-15, הסתדרות העובדים הכללית החדשה - אמדוקס ישראל בע"מ, וארגון עובדי אמדוקס, בית הדין האזורי תל-אביב (התארגנות עובדי הי-טק; ניתן 16.8.2015).

הצדדים ליחסי עבודה קיבוציים

- *[1] עב 9/07 ארגון גננות חרדיות - הסתדרות המורים של אגודת ישראל (ניתן ביום 15.9.2008).
- [3] עס"ק 52/05 הסתדרות המעו"ף - עיריית קריית גת (ניתן ביום 10.11.2005).
- *[4] דב"ע נה/ 4-30 "עמית" הסתדרות עובדים מכבי - מרכז השלטון המקומי, פד"ע כט 61 (1995).
- *[5] בג"ץ 7029/95 הסתדרות העובדים הכללית החדשה נ' "עמית" - הסתדרות עובדים מכבי, פ"ד נא (2) 63 (1997).
- [6] עב 1/03 עמותת עובדי נותב ניהול ותפעול (חיפה כימיקלים דרום) - הסתדרות העובדים הכללית החדשה, פד"ע מ 277 (2004).
- [7] דב"ע מב/2-5 ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל - פז חברת נפט בע"מ, פד"ע יד (1) 367 (1983).
- *[8] מנחם גולדברג, "מאפייני ארגון מעסיקים במשפט העבודה", הפרקליט, כרך מ ע' 372.
- *[9] עסק 25/06 הסתדרות המעו"ף - עיריית יהוד נווה מונסון ואח' (12.1.2009).

"שפיטה במקום שביתה"

בית הדין לעבודה - מבנה וסמכויות

- *[1] עסק (ארצי) 29/06 ההסתדרות הרפואית בישראל נ' מדינת ישראל משרד הבריאות (25.2.2007).
- *[2] עסק (ארצי) 8/17 הסתדרות העובדים הכללית החדשה נ' מלון כנען ספא קופת חולים מאוחדת (9.2.2011).
- ס"ק 12/03 רשות הנמלים נ' הסתדרות העובדים הכללית החדשה (החלטות מיום 10.10.2003; 25.4.2004; 14.7.2004; 22.7.2004; 5.9.2004).
- [3] דיון (ארצי) תשנ/ 11-4 קרן היסוד, המגבית המאוחדת לישראל - הסתדרות האקדמאים במדעי החברה והרוח ואח', פד"ע כב 111, 119 (1990).
- *[] סטיב אדלר, נציגי ציבור בבית הדין לעבודה: מטרותם, תפקידם והשפעתם, שנתון משפט העבודה ב, 10 (1999).
- [] מורן סבוראי, על הגבולות הפתוחים של הפורום: בין בית הדין הארצי לבין בית המשפט העליון, עבודה חברה ומשפט יג (2012) עמ' 7.
- *[] גיא דוידוב ורעות בגס, נציגי ציבור בבתי הדין לעבודה: תפקידם ותרומתם הלכה למעשה, ספר אלישבע ברק-אוסוסקין, עמ' 185 (2012).

חובת הידברות, התייעצות וניהול משא ומתן קיבוצי;
יישוב סכסוכים בחסות בית הדין לעבודה

- [1]* חוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז-1957.
- [2]* סק"כ 29814-01-13 התאחדות התעשיינים בישראל - הסתדרות העובדים הכללית בחדשה (ניתן ביום 16.1.2013).
- [3] עס"ק 47334-02-12, 47096-02-12 חברת נמל חיפה - הסתדרות העובדים הכללית החדשה (ניתן ביום 26.2.2012).
- [4] בר"ע 52838-01-12, 51092-01-12 המוסד לביטוח לאומי - הסתדרות העובדים הכללית החדשה (ניתן ביום 29.1.2012).
- [5]* עס"ק 64/09 כוח לעובדים - עמותת סינמטק ירושלים (ניתן ביום 2.7.2009).
- [6]* חוק הסכמים קיבוציים (תיקון מס' 8), התשס"ט-2009 (סעיפים 33 ח - יא).
- [7] בג"צ 8111/96 הסתדרות העובדים החדשה נ' התעשייה האווירית לישראל בע"מ, פ"ד נח(6) 481 (2004).
- [8]* דב"ע 7-3/98 מנשה מועדים - משרד הביטחון, פד"ע לג 441 (1998).
- [9]* דב"ע נב/ 2-4 חברת תרבות ברום בע"מ - ההסתדרות הכללית, פד"ע כג(1) 456 (1991).
- [10]* אמנת הגישור בין לשכת התיאום לבין ההסתדרות הכללית, בנוכחות שר התעשייה, המסחר והתעשייה ושרת המשפטים ובחסות נשיא בית הדין הארצי לעבודה, נחתמה בבית הדין לעבודה ביום 12 בינואר 2005 (העתק במודל).

חופש ההתארגנות

- [1]* חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957, סעיפים 33 ח - יא.
- [2]* פסק דין פלאפון (עס"ק (ארצי) 25476-09-12).
- [3]* בג"צ פלאפון (בג"צ 4179/13).
- [4]* עס"ק (ארצי) 24/10 הוט טלקום בע"מ - הסתדרות העובדים הלאומית החדשה (ניתן ביום 16.3.2010) (להלן: "פסק דין הוט").
- [5]* עס"ק (ארצי) 33142-04-13 אלקטרה מוצרי צריכה (1951) בע"מ - הסתדרות העובדים הכללית החדשה (ניתן ביום 10.4.2014).
- [6] ס"ק 32475-01-11 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - אלקטרה מוצרי צריכה (1970) בע"מ (ניתן ביום 4.4.2013).
- [7]* עס"ק (ארצי) 59352-10-13 ידיעות אינטרנט בע"מ (שותפות רשומה) - הסתדרות העובדים הכללית החדשה (ניתן ביום 21.8.2014) (להלן: "פסק דין ארגון העיתונאים").
- [8]* ס"ק 15478-05-14 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - הוט מובייל בע"מ (ניתן ביום 23.9.2014).
- [9]* ס"ק 15391-12-11 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - הוט טלקום שותפות מוגבלת (ניתן ביום 24.8.2014).
- [10] ס"ק 13125-12-13 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - מגדל חברה לביטוח (ניתן ביום 20.1.2014).
- [11] ע"ע (ארצי) 56/10, בש"א 634/09 חביב - ק.א.ל. קווי אוויר למטען בע"מ (ניתן ביום 24.3.2010).
- [12]* עס"ק 57/05, מדינת ישראל, משרד התחבורה, שר התחבורה מר מאיר שטרית, מטרודן באר שבע בע"מ - הסתדרות העובדים הכללית החדשה, פד"ע מ 481 (2005) ("פסק דין מטרודן").
- [13]* בג"צ 2406/05, 2727/05 מדינת ישראל - שר התחבורה - מטרודן באר שבע בע"מ (ניתן ביום 24.3.2010).

(27.7.2005) ("בג"צ מטרודן").

[14]* עב 1/03 עמותת עובדי נותב ניהול ותפעול (חיפה כימיקלים דרום) - הסתדרות העובדים הכללית החדשה, פד"ע מ 277 (2004).

[15] דב"ע 98/10-4 "דלק" - חברת הדלק הישראלית בע"מ - הסתדרות העובדים הכללית, פד"ע לג 337 (1998).

[16]* דב"ע נו/3-209 מפעלי תחנות בע"מ - ישראל יניב, פד"ע לג 289 (1996).

[17] דב"ע (ארצי) נד/4-12 ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י - מדינת ישראל (ניתן ביום 22.8.1994).

[18]* סטיב אדלר, "התארגנות עובדים בישראל: מגמות, היבטים משפטיים ומדיניות", ספר אליקה ברק-אוסוסקין, עמ' 517, הוצאת המכון למחקרי חקיקה ולמשפט השוואתי ע"ש הרי ומיכאל סאקר, הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים, והוצאת נבו, תשע"ב-2012.
ראו באתר האגודה הישראלית למשפט העבודה ובטחון סוציאלי: http://ph.index.il.org.isllss.www/:http://p?option&eq;com_content&view&eq;article&id&eq;23&Itemid&eq;6
[19]* סטפן (סטיב) אדלר ואפרת קוקה, "הזכות להתארגן בראי תמורות יחסי העבודה בישראל", ספר סטיב אדלר, עורכים: פרופ' גיא דוידוב, פרופ' גיא מונדלק, השופטת סגל דוידוב, עו"ד ארנה לין, יפורסם בקרוב, מופיע במודל.

[20] Richard Freeman, "Do Workers Still Want Unions? More Than Ever", EPI Briefing Paper, Economic Policy Institute, 23/2/2007. On internet site of Economic Policy Institute, briefing paper # 182.

יחידת מיקוח

[1]* עס"ק (ארצי) 62436-03-14 הסתדרות העובדים הלאומית בישראל - אלקטרה בע"מ (ניתן ביום 30.10.2014).

[2]* עס"ק (ארצי) 59352-10-13 ידיעות אינטרנט בע"מ (שותפות רשומה) - הסתדרות העובדים הכללית החדשה (ניתן ביום 21.8.2014) (להלן: "פסק דין ארגון העיתונאים").

[3]* עס"ק (ארצי) 26445-09-13 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - מדינת ישראל (ניתן ביום 26.3.2014) ("פסק דין ארגון עובדים אחדות").

[4]* עס"ק 41357-11-12 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - אלקטרה מוצרי צריכה בע"מ (ניתן ביום 15.1.2013) ("פסק דין מחסני חשמל"). לעתירה על פסק הדין ראו: בג"ץ 4813/13 אלקטרה מוצרי צריכה נ' בית הדין הארצי לעבודה.

[5]* סק"כ 1539-08-10 מדינת ישראל, משרד החינוך - ארגון המורים (ניתן ביום 23.8.2010).

[6]* עס"ק 23/10 אקרשטיין תעשיות בע"מ - כוח לעובדים (ניתן ביום 24.3.2010).

[7] דב"ע 97/41-96 תדיראן קשר בע"מ - הסתדרות העובדים הכללית החדשה, פד"ע לב 306 (1998).

סכסוכים בין ארגוני עובדים על יציגות במקום העבודה

[1]* חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957, סעיפים 3-4.

[2]* סב"א 9685-07-12 ועד עובדי רכבת ישראל - הסתדרות העובדים הכללית החדשה (ניתן ביום 15.7.2012) ("פסק דין הרכבת").

[3]* בג"ץ 6076/12 כוח לעובדים - ארגון עובדים דמוקרטי נ' ההסתדרות הכללית החדשה (ניתן ביום 13.12.12) ("בג"ץ הרכבת").

[4]* ס"ק 6916-08-12, ס"ק 6940-08-12 כח לעובדים, ארגון עובדים דמוקרטי - רכבת ישראל בע"מ (ניתן ביום 2.10.2013).

[5]* סב"א 22825-08-13 ארגון העיתונאים בישראל - אגודת העיתונאים בת"א (ניתן ביום

12.3.2014).

[6]* סב"א 31575-02-13 הסתדרות העובדים הלאומית - הסתדרות העובדים הכללית החדשה ומועצה אזורית אל בטוף (ניתן ביום 9.9.2013) ("פסק דין אלבטוף").

[7] עס"ק 59352-10-13 ידיעות אינטרנט בע"מ (שותפות רשומה) - הסתדרות העובדים הכללית החדשה - ארגון העיתונאים בישראל (ניתן ביום 21.8.2014).

[8] סב"א 27817-12-12 הסתדרות העובדים הלאומית - הסתדרות העובדים הכללית החדשה (ניתן ביום 2.1.2013).

[9]* סב"א 32690-10-10 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - כוח לעובדים, ארגון עובדים

דמוקרטי והאוניברסיטה הפתוחה (ניתן ביום 20.1.2011).

[10]* סב"א 50718-07-10 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - ספרינט מוטורס בע"מ (ניתן ביום 17.11.2010).

[11] עס"ק (ארצי) 26445-09-13 הסתדרות העובדים הכללית החדשה - מדינת ישראל (ניתן ביום 26.3.2014) ("פסק דין ארגון עובדים אחדות").

[12]* סבא (ארצי) 2632-01-15 סב"א 46229-01-15 הסתדרות העובדים הלאומית ועד העובדים הזמנית נ' הסתדרות הפועל המזרחי בישראל ועמותת אמונה תנועת האישה הדתית הלאומית (10.9.2015).

תובענות ייצוגיות במקומות מאורגנים

[1] חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006.

[2]* בג"ץ 1893/11 הארגון הארצי של מפעלי השמירה והאבטחה בישראל ואח' נ' בית הדין הארצי לעבודה ואח', (27.10.2015).

[3] ע"ע 629/07 יגאל וירון - תבל אבטחה ניקיון ושירותים בע"מ (3.1.2011).

[4]* ע"ע 67/10 יבטח בע"מ נ' ארז חבושה (14.3.2012).

[5] ע"ע 53348-01-12 גרמן ישייב נ' הסתדרות העובדים הכללית החדשה (29.8.2013).

[6]* ע"ע 6540-10-10 יבגני גולוב נ' אלטרנטיבה שירותי אבטחה בע"מ (12.1.2012).

[7] ע"ע 633/08 ארז אפרים - גל מעיתון שיווק והפצת עיתונים בע"מ (11.1.2011).

[8] ע"ע 12842-07-10 עו"ד אסף אייל נ' הוט מערכות תקשורת בע"מ (9.6.2011).

[9] ערן גולן ויעל פליטמן, תובענות ייצוגיות ומשפט העבודה הקיבוצי, מעשי משפט כרך ו, עמ' 177.

חופש השביתה וההגבלות עליה

[1]* פסק דין פלאפון (עס"ק (ארצי) 25476-09-12).

[2]* סק"כ 2376-10-11 מדינת ישראל - ההסתדרות הרפואית (ניתן ביום 12.10.2011) ("פסק דין המתמחים II").

[3]* סק"כ 722-09-11 מדינת ישראל - הסתדרות הרפואית בישראל ועמותת מרש"ם (ניתן ביום 9.2011.4) ("פסק דין המתמחים I").

[4]* עס"ק 18139-04-15 חברת נמל חיפה בע"מ - הסתדרות העובדים הכללית החדשה (ניתן ביום 14.5.2015).

1999 Major League Umpires Association Mass Resignation: [5]*

http://en.wikipedia.org/wiki/1999_Major_League_Umpires_Association_mass_resignation

*[6] עס"ק 64/09 כוח לעובדים - עמותת סינמטק ירושלים (ניתן ביום 2.7.2009).
 [7] בג"ץ 9135/07 גדרון נ' ח"כ אהוד אולמרט (ניתן ביום 19.11.2007).
 * [8] ס"ק 20/07 מרכז השלטון המקומי, שלוש הערים הגדולות, מדינת ישראל - ארגון המורים בבתי הספר העל יסודיים בסמינרים ובמכללות (ניתן ביום 4.12.2007).
 * [9] עס"ק 57/05, מדינת ישראל, משרד התחבורה, שר התחבורה מר מאיר שטרית, מטרודן באר שבע בע"מ - הסתדרות העובדים הכללית החדשה, פד"ע מ 481 (2005) ("פסק דין מטרודן").
 * [10] בג"צ 2406/05, 2727/05 מדינת ישראל - שר התחבורה - מטרודן באר שבע בע"מ (ניתן ביום 27.7.2005) ("בג"צ מטרודן").
 * [11] סטיב אדלר "חופש השביתה בראי הפסיקה", ספר ברנזון, עורכים: אהרן ברק וחיים ברנזון, כרך שני, עמ' 475.

חופש השביתה וסכסוך המורים [אם יהיה זמן - סרט]

[אם יהיה זמן] סרט על שביתת ארגוני המורים בשנות השבעים ולאחריו דיון בסוגיות המתעוררות בסרט ומשמעותן.

שביתה במפעל חיוני ובעקבות רפורמות; שביתה וירטואלית

* [1] בר"ע (ארצי) 20768-04-14 מדינת ישראל - חברת החשמל לישראל בע"מ (ניתן ביום 16.7.2014).
 * [2] עס"ק 25/07 חברת החשמל - הסתדרות הכללית (שינוי מבני בחברת החשמל), החלטות מיום 16.10.2007 ו- 27.1.2008.
 * [3] עס"ק 23/07 חברת החשמל - ההסתדרות הכללית החדשה (ניתן ביום 10.10.2007).
 * [4] סק"כ (ארצי) 40815-07-13 איגוד לשכות המסחר - הסתדרות העובדים הכללית החדשה (ניתן ביום 23.9.2013).
 * [5] עס"ק 11/07 חברת נמלי אשדוד בע"מ - הסתדרות העובדים הכללית החדשה (ניתן ביום 23.1.2007).
 * [6] עס"ק 28/06 רשות שדות התעופה - הסתדרות העובדים הכללית החדשה (ניתן ביום 5.11.2006).
 * [7] ס"ק 13/03 לשכת המסחר תל-אביב ואיגוד לשכות המסחר - הסתדרות העובדים הכללית החדשה (ניתן ביום 18.11.2003) ("השביתה הווירטואלית").
 * [8] ע"ע 400005/98 הסתדרות העובדים הכללית החדשה, עובדי מינהל ומשק בבתי החולים הממשלתיים - מדינת ישראל, פד"ע לה 103 (2000).

שביתה לטובת גמלאים: הרחבת חרות השביתה

* [1] בג"ץ 1181/03 אוניברסיטת בר-אילן נ' ארגון הסגל האקדמי הבכיר (ניתן ביום 28.4.2011).
 * [2] עס"ק 1029/00 ארגון הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטת בר-אילן - אוניברסיטת בר-אילן, פד"ע לז' ע' 769 (2002).

יחסי עבודה בעידן האינטרנט

[1] חוק הגנת הפרטיות התשמ"א - 1981.
 * [2] ע"ע 90/08 איסקוב - מדינת ישראל - הממונה על חוק עבודת נשים (ניתן ביום 8.2.2011) (פרטיות בעיון בתכתובות אימייל).

[3] סע"ש 26396-08-14 רואשדה - מור מאר בע"מ (ניתן ביום 26.8.2014).
[4] תע"א 2725/09 ג'ובני - שיא סיורים (1986) בע"מ (בפירוק) (ניתן ביום 20.3.2013) (פרטיות בשימוש בטלפון הנייד).
*[5] Judgment of Swedish Labour Court No. 74/11, the Swedish Police Union v. The State, handed down September 7, 2011, on Moodle.

פסקי דין ל"מיטיבי לכת"

[1] עס"ק (ארצי) 26965-12-12 מדינת ישראל - ההסתדרות הכללית החדשה (ניתן ביום 25 בפברואר 2015).

חומר לקריאה נוספת:
• קריאה לשיעורים ולמבחן:

קריאה לצורך השיעור - סימון בסגול (כפוף לשינויים במהלך הסמסטר).
*קריאה לצורך המבחן - כוכבית לצד המספור (כפוף לשינויים במהלך הסמסטר).
• פסקי דין חדשים של בית הדין הארצי לעבודה ניתן למצוא באתר בתי הדין לעבודה:

<http://elyon1.court.gov.il/heb/avoda/AvodaHomePage.htm>.

כמו כן, חלק מהמאמרים פורסמו באתר של האגודה הישראלית למשפט העבודה והביטחון הסוציאלי: <http://il.ac.huji.isllss/>.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 90 %
הרצאה 0 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: